

Załącznik do Uchwały
Rady Gminy Kamienica Polska
z dnia 2021 roku

Projekt

**Program Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2021-2026
dla Gminy Kamienica Polska**

SPIS TREŚCI

1. ZARYS PROBLEMU NARKOMANII NA ŚWIECIE I W POLSCE.....	3
2. ADRESACI PROGRAMU	6
3. DIAGNOZA ZJAWISKA NARKOMANII W GMINIE	6
3.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KAMIENICA POLSKA	6
3.2. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM UZALEŻNIENI I PRZEMOCY W GMINIE, POMOC UZALEŻNIONYM.....	8
3.3. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII – DZIAŁANIA KONTROLNE, PROFILAKTYCZNE, PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPCZOŚCI NARKOTYKOWEJ	14
3.4. ZJAWISKO NARKOMANII W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO	18
3.5. BADANIA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM DZIECI I MŁODZIEŻY	23
3.6. OPINIE UCZNIÓW DOTYCZĄCE UŻYWANIA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH I PROFILAKTYKI.....	26
3.7. ANALIZA SWOT: ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	28
4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	30
4.1. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	31
5. REALIZATORZY I PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU	35
6. FINANSOWANIE PROGRAMU.....	35
7. MONITORING PROGRAMU, EWALUACJA, SPRWOZDAWCZOŚĆ.....	36
SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	37

1. ZARYS PROBLEMU NARKOMANII NA ŚWIECIE I W POLSCE

Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii podaje na swoich stronach informację o najnowszym Światowym Raporcie o Narkotykach opublikowanym w 2020 roku przez Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przeszłości (UNODC). Według tego raportu około 269 milionów ludzi używało narkotyki w 2018 roku, co stanowi wzrost o 30% w porównaniu z rokiem 2009 natomiast ponad 35 milionów ludzi cierpi na zaburzenia wywołane używaniem narkotyków. Przedmiotem Raportu jest również analiza wpływu pandemii COVID-19 na rynki narkotykowe. O ile wciąż nie ma pełnej wiedzy na temat skutków pandemii, to wiadomo natomiast, że obostrzenia związane z przekraczaniem granic oraz inne restrykcje doprowadziły do spadku podaży narkotyków na poziomie ulicy, co z kolei doprowadziło do wzrostu cen i większego zanieczyszczenia substancji znajdujących się w obrocie.

Raport wskazuje, że wzrost bezrobocia oraz zmniejszenie szans na rynku pracy wskutek pandemii koronawirusa prawdopodobnie najboleśniej dotknie najbardziej potrzebujących, czyniąc tę grupę społeczną podatną na używanie narkotyków jak również przemyt i uprawę w celach zarobkowych. Pandemia wywołała również niedobory w podaży opioidów, co może powodować, że użytkownicy będą przyszucać się na substancje szerzej dostępne, takie jak alkohol, benzodiazepiny lub środki syntetyczne. Istnieje ryzyko pojawienia się bardziej szkodliwych wzorów używania, ponieważ niektórzy użytkownicy przestawiają się na (częstsze) przyjmowanie narkotyków drogą iniekcyjną.

W ramach monitorowania problemu narkotyków i narkomanii w Polsce realizowane są przez Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii badania dotyczące używania narkotyków w populacji generalnej oraz wśród młodzieży szkolnej. Ponadto podejmowane są badania w wybranych specyficznych grupach, jak np. osoby osadzone w zakładach karnych.

Polskie badania w populacji generalnej dotyczące rozpowszechnienia, postaw i zachowań oparte są na metodologii EMCDDA (Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii) oraz Pompidou Group. Badania w populacji generalnej przeprowadzane są na próbie losowej mieszkańców w wieku 15-64 lat za pomocą wywiadów kwestionariuszowych. Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii KBPN co cztery lata realizuje badania w populacji generalnej oraz zleca

do realizacji badania młodzieży szkolnej ESPAD – European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs. Wskaźnik używania narkotyków w społeczeństwie jest jednym z pięciu kluczowych wskaźników Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA).

Najnowszy „Raport o stanie narkomanii w Polsce 2020” opracowany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, ukazał się pod koniec 2020 roku. Raport został uzupełniony o wyniki ostatnich ogólnopolskich badań na reprezentatywnych próbach populacji generalnej (15-64 lata) oraz młodzieży szkolnej (18 lat). Pierwsze badanie zostało zrealizowane na przełomie 2018 i 2019 roku we współpracy z firmą Kantar Polska, a drugie badanie (na młodzieży) zostało zrealizowane wspólnie z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) i Instytutem Psychiatrii i Neurologii (IPiN) w 2019 roku.

Grupą wiekową, która jest często brana pod uwagę w prowadzeniu działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii są osoby w wieku 15-34 lata, czyli młodzi dorośli. W przypadku tej grupy rozpowszechnienie używania narkotyków w ciągu ostatniego roku jest wyższe niż w całej populacji (15-64 lata). W krajach z najwyższymi wskaźnikami, jak we Francji (22,6% w 2017 roku), Holandii (21,5% w 2018 roku) oraz we Włoszech (21,3% – 2017) jest to co piąta osoba. W Polsce odsetek osób używających narkotyków w wieku 15-34 lata wyniósł 10,4%, mimo to Polska nadal znajduje się w grupie krajów o niższych wskaźnikach.

Według ostatniego badania Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii i Kantar Polska z 2018 roku w populacji generalnej marihuana była najczęściej używanym narkotykiem z odsetkiem 12,1%. Do jej zażywania przyznało się 7,8% badanych w wieku 15-34 lata (2018 rok). Natomiast w całej badanej populacji (15-64 lata) wyższy odsetek odnotowano wśród mężczyzn – 16,4% niż wśród kobiet – 7,7%.

Największy odsetek osób, które podejmowały leczenie zgłaszały problemy z marihuaną jako przyczynę rozpoczęcia leczenia z powodu uzależnień. Drugą substancją, z powodu której osoby podejmowały leczenie, jest amfetamina. Jest ona o wiele rzadziej używana w populacji generalnej. Do zażywania amfetaminy w ciągu ostatniego roku przyznało się 1,4% badanych (15-34 lata).

Kokaina należy do grupy nielegalnych substancji psychoaktywnych, których poziom rozpowszechnienia nie jest wysoki w Polsce. Wyniki badań w populacji generalnej pokazują, że wśród młodych dorosłych odsetek użytkowników wyniósł

0,5%, a według danych dotyczących zgłaszalności do leczenia, tylko 2,2% osób podjęło leczenie z powodu uzależnienia od kokainy.

Wyniki badań wśród osób dorosłych pokazują, że na tle Europy poziom rozpowszechnienia używania narkotyków, w tym najbardziej popularnej marihuany, w Polsce nie jest wysoki. Najwyższe wskaźniki odnotowano w następujących krajach: Francja (21,8% – 2017 rok), Włochy (20,9% – 2017 rok), Hiszpania (18,3% – 2017 rok). Najniższe odsetki spośród krajów UE rejestrowano na Węgrzech (3,5% – 2015 rok) oraz na Cyprze (4,3% – 2016 rok). W Polsce odsetek wyniósł 7,8% (2018).

Według wyników badań ESPAD najbardziej rozpowszechnione jest wśród młodzieży eksperymentowanie z marihuaną i haszyszem (21,4% wśród gimnazjalistów oraz 37,2% wśród uczniów szkół ponadpodstawowych). Na drugim miejscu odnotowano zażywanie leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza (15,1% wśród gimnazjalistów oraz 18,3% wśród uczniów szkół ponadpodstawowych). Na trzecim miejscu ulokowały się substancje wziewne (8,6% wśród gimnazjalistów oraz 6,9% wśród uczniów szkół ponadpodstawowych).

W Polsce nie odnotowujemy dużej liczby zgonów spowodowanych bezpośrednio przedawkowaniem narkotyków. Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2018 roku w Polsce zarejestrowano 199 zgonów, a w 2017 roku – 202 zgony, których przyczyną były narkotyki. Dane z 2018 roku pokazują, że ofiarami śmiertelnych przedawkowań w naszym kraju są przede wszystkim mężczyźni (69% przypadków).

Narkomania stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia. W grudniu 2020 roku Rada Unii Europejskiej przyjęła strategię antynarkotykową UE na lata 2021-2026, która w założeniach ma przyczynić się do ograniczenia popytu na środki odurzające i podaży środków odurzających w krajach Unii. Ma również na celu zmniejszenie zdrowotnego i społecznego ryzyka i szkód związanych z używaniem środków odurzających dzięki strategicznemu podejściu, które wspiera i uzupełnia krajowe polityki, dostarcza ram do skoordynowanych i wspólnych działań, które stanowi podstawę oraz ramy zewnętrznej współpracy Unii Europejskiej w tej dziedzinie.

W Polsce podstawą wszelkich działań regulującą kwestie zwalczania nielegalnej produkcji i dystrybucji narkotyków oraz terapii psychiatrycznej dla osób uzależnionych od środków odurzających jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 2050 z późn. zm.).

2. ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2026 dla Gminy Kamienica Polska jest zgodny z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 2050 z późn. zm.), który przewiduje opracowanie gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w celu realizacji zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, oraz z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 642), którego zasadniczym celem jest zwiększenie wśród Polaków liczby lat przeżytych w zdrowiu, poprzez profilaktykę promowania postaw prozdrowotnych. Przy realizacji programu będzie brany pod uwagę wpływ skutków wywołanych przez COVID-19.

Program został opracowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Kamienica Polska, a w szczególności młodzież szkolna, rodziny osób dotkniętych problemem narkomanii, osoby uzależnione od środków psychoaktywnych oraz przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

3. DIAGNOZA ZJAWISKA NARKOMANII W GMINIE

Diagnoza zjawiska narkomanii w gminie Kamienica Polska została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie oraz instytucji zewnętrznych obejmujących wsparciem mieszkańców gminy, a także analizie ankiet skierowanych do środowiska lokalnego, przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych i uczniów.

3.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KAMIENICA POLSKA

Gmina Kamienica Polska jest gminą wiejską położoną w powiecie częstochowskim w województwie śląskim. Siedzibą gminy jest wieś Kamienica Polska. Powierzchnia gminy wynosi 46,44 km². W strukturze administracyjnej gminy jest 7 sołectw: Kamienica Polska, Osiny, Rudnik Wielki, Romanów, Wanaty, Zawada i Zawisna.

Gmina ma charakter przemysłowo-usługowo-rolniczy. Użytki rolne zajmują ponad 46,5% powierzchni gminy, lasy stanowią ponad 44,3% jej terenu. W produkcji

rolniczej przeważa uprawa zbóż, roślin okopowych (głównie ziemniaków) oraz roślin pastewnych, a w produkcji zwierzęcej hodowla drobiu.

Z końcem 2019 roku gmina liczyła ogółem 5 567 mieszkańców, w tym 2 878 kobiet, które stanowiły 51,7% ogółu ludności, a gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 120 osób na 1 km². Dane odnoszące się do demografii przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba mieszkańców ogółem	5 610	5 579	5 567
w tym kobiet	2 907	2 894	2 878

Dane Urzędu Gminy Kamienica Polska.

Tabela 2. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	935	912	903
liczba osób w wieku produkcyjnym	3 393	3 351	3 303
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 282	1 316	1 361

Dane Urzędu Gminy Kamienica Polska.

W 2019 roku według danych statystycznych GUS-u na terenie gminy funkcjonowało 538 podmiotów gospodarczych. W latach 2017-2019 udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio: 3,77%, 3,01% i 2,39%. Stopa bezrobocia w powiecie w tym samym rozpatrywanym okresie wynosiła 8,7%, 7,3% i 6,2%.

W roku szkolnym 2019/2020 w gminie funkcjonowały 3 placówki systemu oświaty (1 placówka wychowania przedszkolnego, 1 szkoła podstawowa i 1 szkoła ponadpodstawowa). Na terenie gminy funkcjonują 4 świetlice środowiskowe w Osinach, Zawadzie, Zawisnej i w Wanatach oraz 1 placówka o charakterze opiekuńczo-specjalistycznym – Gminna Świetlica dla Dzieci i Młodzieży „Spadochron” w Rudniku Wielkim.

Mieszkańcy gminy mają zapewnioną opiekę w 2 Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej – Zespole Ośrodków Zdrowia „KAMPOLMED” oraz Optimax Fenig w Częstochowie, oddziale w Kamienicy Polskiej. W gminie działają 2 apteki.

Działalność kulturalną i sportowo-rekreacyjną w gminie prowadzi Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, animatorem życia kulturalnego jest też Gminna Biblioteka Publiczna. W Kamienicy Polskiej znajduje się Muzeum Regionalne.

Pomoc społeczną w gminie świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej, którego działalność często bywa uzupełniana przez współpracę z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi czy Kościołem, co sprzyja poprawie efektywności działań podejmowanych w celu niwelowania skutków problemów społecznych dotyczących mieszkańców.

3.2. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W GMINIE, POMOC UZALEŻNIONYM

Do zasobów umożliwiających przeciwdziałanie uzależnień w gminie można zaliczyć grupy, instytucje i organizacje funkcjonujące na jej terenie lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców. Poniższa tabela zawiera wykaz takich podmiotów.

Tabela 3. Zasoby gminy umożliwiającej przeciwdziałanie narkomanii

lp.	nazwa podmiotu	adres
1.	Urząd Gminy	
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
3.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	ul. Konopnickiej 12, 42-260 Kamienica Polska
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
5.	Zespół Ośrodków Zdrowia „KAMPOLMED”	ul. Konopnickiej 12, 42-260 Kamienica Polska
6.	NZOZ Przychodnia Specjalistyczna Optimax Fenig w Częstochowie, Oddział w Kamienicy Polskiej	
7.	Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy	ul. Konopnickiej 370, 42-260 Kamienica Polska
8.	Stowarzyszenie Abstynenckie „Feniks”	
9.	Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Kamienicy Polskiej	ul. Adama Ferensa 12a, 42-260 Kamienica Polska
10.	Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej	
11.	Gminna Świetlica dla Dzieci i Młodzieży „Spadochron”	Rudnik Wielki, ul. Słoneczna 186, 42-260 Kamienica Polska
12.	Świetlica Środowiskowa w Osinach	Osiny, ul. Częstochowska 165, 42-260 Kamienica Polska
13.	Świetlica Środowiskowa w Wanatach	Wanaty, ul. Warszawska 63, 42-260 Kamienica Polska
14.	Świetlica Środowiskowa w Zawisnej	Zawisna 161a, 42-260 Kamienica Polska

15.	Świetlica Środowiskowa w Zawadzie	Zawada, ul. Długa 44, 42-260 Kamienica Polska
16.	Ochotnicza Straż Pożarna w Osinach	Osiny, ul. Częstochowska 167, 42-260 Kamienica Polska
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Rudniku Wielkim	Rudnik Wielki, ul. Słoneczna 182, 42-260 Kamienica Polska
18.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kamienicy Polskiej	ul. Konopnickiej 199, 42-260 Kamienica Polska
19.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wanatach	Wanaty, ul. Warszawska 63, 42-260 Kamienica Polska
20.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zawisnej	Zawisna 161a, 42-260 Kamienica Polska
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zawadzie	Zawada, ul. Długa 44, 42-260 Kamienica Polska

Dane Urzędu Gminy Kamienica Polska.

W latach 2017-2019 wysokość kwot uzyskiwanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Kamienica Polska ulegała wahaniom: w 2017 roku było to 93 294,83 zł, w 2018 roku – 96 328,09 zł, a w 2019 roku – 87 344,32 zł. Pozyskane środki były przeznaczane na realizowanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 4. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2017-2019 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień

wielkość wydatków (w zł)	2017	2018	2019
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	78 334,22	84 352,79	86 122,05
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	1 400,00	2 166,00	3 000,00
razem	79 734,22	86 518,79	89 122,05

Dane Urzędu Gminy Kamienica Polska.

W latach 2017-2019 wysokość kwot przeznaczanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie Kamienica Polska rosła, osiągając w 2019 r. wartość 89 122,05 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej jest instytucją powołaną do wspierania mieszkańców w przewyciężaniu trudności życiowych, których nie są oni w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne zasoby i możliwości. Z końcem 2019 r. kadrę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowiło 8 pracowników. W analizowanym okresie GOPS przyznał świadczenia z systemu pomocy społecznej odpowiednio następującej liczbie osób: w 2017 – 117,

w 2018 – 95, w 2019 – 81. Dane dotyczące beneficjentów systemu pomocy społecznej w latach 2017-2019 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 5. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019

beneficjenci, którym przyznano decyzją świadczenie	2017	2018	2019
liczba osób	117	95	81
liczba rodzin	87	75	67
liczba osób w rodzinach	172	142	118
udział liczby osób w rodzinach w ogólnej liczbie ludności gminy	3,06%	2,48%	2,12%

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej.

W analizowanym okresie najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019 były ubóstwo oraz niepełnosprawność. GOPS obejmował wsparciem również rodziny zmagające się alkoholizmem, nie przyznawał natomiast wsparcia z powodu przemocy w rodzinie i narkomanii. Dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 6. Rodziny i osoby w rodzinach, którym w latach 2017-2019 GOPS przyznał pomoc z powodu przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	4	0	0	8	0	0
narkomania	0	0	0	0	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. W latach 2017-2019 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu wyniosła odpowiednio: 13, 3 i 7 osób. Komisja występowała także z wnioskami do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego. W 2017 roku złożono 10 takich wniosków, w 2018 roku 3 wnioski, a w 2019 roku – 7 wniosków. W analizowanym okresie GKRPA kontaktowała się odpowiednio z 7, 2 i 12 osobami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie, nie składała przy tym do prokuratury zawiadomień o przestępstwie przeciwko sprawcom przemocy w rodzinie.

Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Kamienicy Polskiej przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 7. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	6	7	7

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamienicy Polskiej.

Tabela 8. Działalność GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	13	3	7
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	10	3	7

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamienicy Polskiej.

Tabela 9. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	7	2	12
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamienicy Polskiej.

Funkcjonowanie w gminie **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie** reguluje nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 2010 roku. Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie w tym realizacją procedury „Niebieskiej Karty”. Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie w tym realizacją procedury „Niebieskiej Karty”.

Przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień i przemocy w rodzinie umożliwiają i normują odpowiednie akty prawne, a do podstawowych w tym zakresie należy Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 marca 2011 r. w sprawie procedury przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli GOPS-u, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, GKRPA i organizacji pozarządowych, a wszystkie te działania koordynuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Dane dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Kamienicy Polskiej prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 10. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	8	8	8
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	4
liczba spotkań grup roboczych	37	17	14
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	9	3	12
w tym sporządzone przez Policję	8	2	12
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	1	1	0
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	6	2	10
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	5	5	3

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kamienicy Polskiej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W gminie Kamienica Polska jednostką wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą w rodzinie jest (obok GOPS-u, GKRPA i ZI) Punkt Konsultacyjny mieszczący się w Ośrodku Zdrowia w Kamienicy Polskiej przy ul. Konopnickiej 370. Punkt udziela informacji o pomocy ofiarom przemocy i ludziom z problemem alkoholowym. W Punkcie tym dyżuruje lekarz terapeuta, który dostarcza osobom uzależnionym informacji o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii, motywuje i kieruje na leczenie oraz udziela wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej. Osoba dyżurująca w Punkcie udziela również informacji członkom rodzin osób uzależnionych, które najczęściej zgłaszają się do Punktu po poradę.

Na terenie gminy funkcjonuje też Stowarzyszenie Abstynenckie „Feniks” (ul. Konopnickiej 370, 42-260 Kamienica Polska), w którym prowadzone są grupy wsparcia oraz zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej i społecznej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. Na terenie gminy Kamienica Polska funkcjonują 4 świetlice środowiskowe w Osinach, Zawadzie, Zawisnej i w Wanatach. Są to placówki wsparcia dziennego, kierowanego głównie do dzieci w wieku 6-18 lat. Praca placówek ukierunkowana jest na pomoc wychowankom w odrabianiu lekcji, nauce własnej, utrwalaniu wiedzy przyswojonej w szkole. Ponadto w placówkach prowadzonych jest szereg różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, m.in. zajęcia plastyczne, sportowe, edukacyjno-wychowawcze, integracyjne, profilaktyczne, relaksacyjne, kulinarne i szachowe. W Rudniku Wielkim funkcjonuje też placówka wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczo-specjalistycznym – Gminna Świetlica dla Dzieci i Młodzieży „Spadochron”.

Pomoc w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym narkomanii, **można uzyskać telefonicznie:**

- Częstochowski telefon zaufania 192-88 lub 34 366 49 88
(czynny codziennie, godz. 16.00 – 6.00)
- Jasnogórski telefon zaufania tel. 34 365-22-55
(czynny codziennie, godz. 20.00-24.00)
- Dla ludzi z problemem alkoholowym tel. 34 361 41 50
(poniedziałek-piątek, godz. 17.00-20.00)
- Monar (antynarkotkowy, dla nosicieli HIV i chorych na AIDS) tel. 34 365 48 99
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka tel. 34 365 30 44
- Telefon Zaufania Policji tel. 34 365 44 00
- Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111

Pomoc w zakresie przeciwdziałania narkomanii można również uzyskać w instytucjach ogólnokrajowych, jak: **Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii** czy **Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii**.

Na stronie internetowej KBPN odnajdziemy numery **Telefonów Zaufania: Narkomania – 800 199 990** (czynny codziennie w godz. 16-21) oraz **Uzależnienia behawioralne – 801 889 880** (czynny codziennie w godz. 17-22).

KBPN prowadzi także **Poradnię Narkotykową on-line** (<https://www.narkomania.org.pl>). W Poradni każdy może zadać pytanie i w łatwy sposób skierować je do specjalisty. Tu również można znaleźć aktualną bazę placówek pomocowych.

Biuro Zarządu Głównego PTZN realizuje programy: „Profilaktyczny Bank Dobrych Praktyk” oraz „Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień”.

3.3. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII – DZIAŁANIA KONTROLNE, PROFILAKTYCZNE, PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPCZOŚCI NARKOTYKOWEJ

Mieszkańcy gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i zapobiegania ich skutkom mogą korzystać z pomocy innych jednostek, które obejmują swoim wsparciem teren gminy. Wykaz tych jednostek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Jednostki spoza gminy obejmujące wsparciem mieszkańców gminy Kamienica Polska

lp.	nazwa instytucji	adres
1.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Tkacka 5, 42-200 Częstochowa
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Jasnogórska 75, 42-200 Częstochowa
3.	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie	u. Jasnogórska 15a, 42-200 Częstochowa
5.	Sąd Rejonowy w Częstochowie	ul. Dąbrowskiego 23/35, 42-203 Częstochowa
6.	Prokuratura Rejonowa w Częstochowie	ul. J. Kilińskiego 23, 42-200 Częstochowa
7.	Komisariat Policji w Poczesnej	ul. Bankowa 5, 42-262 Poczesna

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej.

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Częstochowie

w roku szkolnym 2018/2019 objęła wsparciem 59 dzieci i młodzieży z terenu gminy Kamienica Polska, a 41 w roku szkolnym 2019/2020. Poradnia obejmuje pomocą również dzieci i młodzież z grupy ryzyka.

W **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie** funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym dyżury pełnią: prawnik, psycholog i pracownik socjalny. Pomoc ze strony psychologa można uzyskać w kryzysach emocjonalnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Częstochowie poinformował, że w latach 2017-2019 na terenie gminy Kamienica Polska nie stwierdzono funkcjonowania obiektów, co do których zachodziło podejrzenie, że mogą wprowadzać do obrotu środki zastępcze. W związku z powyższym nie prowadzono działań kontrolnych ani nie wydawano decyzji w zakresie nadzoru nad tzw. „dopalaczami” na w/w terenie.

W ramach działań w zakresie profilaktyki nałogów w latach 2017-2019 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie wdrażała, koordynowała i nadzorowała przebieg ogólnopolskich interwencji programowych i nieprogramowych w zakresie profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowia.

PSSE realizowała program „Smak życia czyli debata o dopalaczach”, którego celem było zwiększenie wiedzy uczniów na temat nowych narkotyków, tzw. „dopalaczy”. Edukacją objęto uczniów i rodziców/opiekunów. Działania edukacyjne w^dniesieniu do młodzieży wzbogacono o zajęcia z wykorzystaniem alkogogli i narkogogli. Ponadto w czasie roku szkolnego prowadzono monitoring realizacji programu. Z analizy sprawozdań od szkolnych koordynatorów wynikało, iż program był odpowiednio przygotowany i dostosowany merytorycznie do potrzeb młodzieży.

Wszystkie placówki wyraziły akces udziału w kolejnej edycji programu. W ramach programu zorganizowano konferencję, w której udział brali nauczyciele, przedstawiciele policji, prokuratury, pracownicy medyczni przedstawiciele Starostwa Powiatowego oraz innych instytucji współpracujących z PSSE w Częstochowie. W ramach programu odbywały się także konkursy plastyczne dla uczniów pt. „Uzależnieniom-STOP”.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie prowadziła kampanię „Dopalacze - Wypalacze „Groźne narkotyki”, której celem było spopularyzowanie wiedzy nt. środków psychoaktywnych oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z „dopalaczy” jako kluczowego zagrożenia dla zdrowia dzieci i młodzieży. Podjęto działania mające na celu dotarcie z informacją i edukacją do młodzieży oraz ich rodziców.

W ramach akcji do placówek oświatowych na terenie powiatu częstochowskiego w formie elektronicznej rozesłano plakaty, ulotki oraz spoty edukacyjne dot. dopalaczy. Informacje znajdowały się również na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Ponadto pracownicy zorganizowali akcję informacyjno-edukacyjną wśród młodzieży wypoczywającej na

koloniach i obozach, przekazali materiały edukacyjne do ośrodków wypoczynku letniego w miejscu zamieszkania (baseny, kluby spółdzielcze, biblioteki, stadniny koni, domy studenckie, ośrodki zdrowia) oraz przekazali informację do lokalnych mediów.

W ramach profilaktyki „dopalaczy” odbywały się zajęcia adresowane do młodzieży, wychowawców i nauczycieli. Prelegentami byli pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej, Częstochowskiej Straży Miejskiej oraz doradca Prezydenta Miasta Częstochowy. W działaniach edukacyjnych wykorzystano spoty ogólnopolskiej kampanii „Melanż. Oczekiwania vs. rzeczywistość” oraz wykorzystano do ćwiczeń narkogogle i alkogogle. Pedagogom szkolnym przekazano materiały edukacyjne do wykorzystania w bieżącej pracy. Akcja miała na celu zwrócić uwagę na problem uzależnień lub innych zachowań niebezpiecznych i ryzykownych. Ponadto w budynku Starostwa Powiatowego umieszczono w widocznych miejscach banery z materiałami informacyjnymi. Akcja skierowana była do dzieci i młodzieży, a jej celem było ukierunkowanie na edukację w zakresie szkodliwości zażywania dopalaczy i środków psychoaktywnych.

„ARS-czyli jak dbać o miłość”, to profilaktyczny program przeciwdziałania uzależnieniu od środków psychoaktywnych. W latach 2017-2019 szkoły realizowały trzy edycje profilaktycznego programu przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Program został oceniony pozytywnie przez szkolnych koordynatorów programu. Podkreślano fakt emisji filmu „Wieczne dziecko”, który zawsze wywoływał wśród młodzieży ożywioną dyskusję na temat uzależnień oraz skutków używania środków psychoaktywnych, szczególnie przez młodzież i kobiety w ciąży

Według danych Sądu Rejonowego w Częstochowie kuratorzy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej prowadzili w latach 2017-2019 r. wobec mieszkańców gminy Kamienica Polska dozory i nadzory kuratorskie. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 12. Dozory i nadzory kuratorskie prowadzone wobec mieszkańców gminy w latach 2017-2019

dozory					
2017		2018		2019	
ogólna	ogólna	ogólna	ogólna	ogólna	ogólna

liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
7	7	7	7	5	5
nadzory					
2017		2018		2019	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
2	2	3	3	3	3

Dane Sądu Rejonowego w Częstochowie.

W analizowanym okresie nie objęto dozorami żadnego dorosłego mieszkańca gminy Kamienica Polska w związku z przestępstwami popełnionymi wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii ani nadzorami osób nieletnich, którzy dokonali czynu karalnego wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii czy prezentowali przejawy demoralizacji w związku z używaniem środków odurzających lub substancji psychoaktywnych.

Według danych przekazanych przez Komisariat Policji w Poczesnej liczba przestępstw popełnionych na terenie gminy Kamienica Polska zmniejszała się w poszczególnych latach. W 2019 r. ujawniono 1 przestępstwo z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela

Tabela 13. Przestępstwa ujawnione w gminie w latach 2017-2019

przestępstwa popełnione na terenie gminy	2017 r.	2018 r.	2019 r.
ogółem	23	21	14
w tym z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	0	0	1

Dane Komisariatu Policji w Poczesnej.

W październiku 2020 r. częstochowscy policjanci zatrzymali 22-letniego mieszkańca gminy Kamienica Polska, który posiadał znaczne ilości marihuany. Funkcjonariusze zatrzymali mężczyznę do kontroli drogowej, w trakcie której znaleźli przy nim woreczek foliowy z zawartością suszu roślinnego. Podczas przeszukania mieszkania oraz pomieszczeń gospodarczych funkcjonariusze zabezpieczyli kolejne narkotyki. Znajdowały się tam woreczki z zamknięciem strunowym oraz słoiki szklane z zawartością suszu roślinnego. Po zbadaniu zabezpieczonych substancji testerem narkotyków okazały się, że to marihuana o wadze przeszło 370 gramów.

3.4. ZJAWISKO NARKOMANII W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

W ramach diagnozy zjawiska narkomanii w gminie Kamienica Polska zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców gminy. Do analizy przedłożono w sumie 14 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani wyrazili opinie na temat zjawiska narkomanii w gminie.

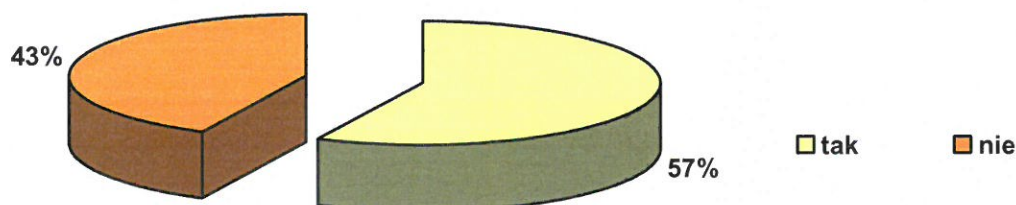
Wśród uczestników ankiety większość stanowiły kobiety. Respondenci reprezentowali różne grupy wiekowe. Większość ankietowanych mieszkała na terenie gminy od urodzenia. Dominowało wykształcenie średnie. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 14. Profil respondentów ankiety „Problemy narkomanii w opinii mieszkańców”

liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
14	kobiety (64,29%)	poniżej 20 lat (14,29%)	od urodzenia (78,57%)	wyższe (7,14%)
		20-25 lat (21,43%)		
		26-35 lat (7,14%)	od 8 do 40 lat (21,43%)	średnie (57,14%)
		36-45 lat (21,43%)		
		46-55 lat (21,43%)		
		56-65 lat (7,14%)		
	mężczyźni (35,71%)	pow. 65 lat (7,14%)		zasadnicze zawodowe (28,57%)
			podstawowe (7,14%)	

W pierwszej kolejności badano czy ankietowani interesowali się kiedykolwiek wpływem na zdrowie i zachowanie człowieka narkotyków i innych środków odurzających. Zainteresowanie problemem wyraziło 57% badanych, natomiast 43% odpowiedziało, iż nie przejawiało zainteresowania wpływem narkotyków na zdrowie i zachowanie człowieka. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

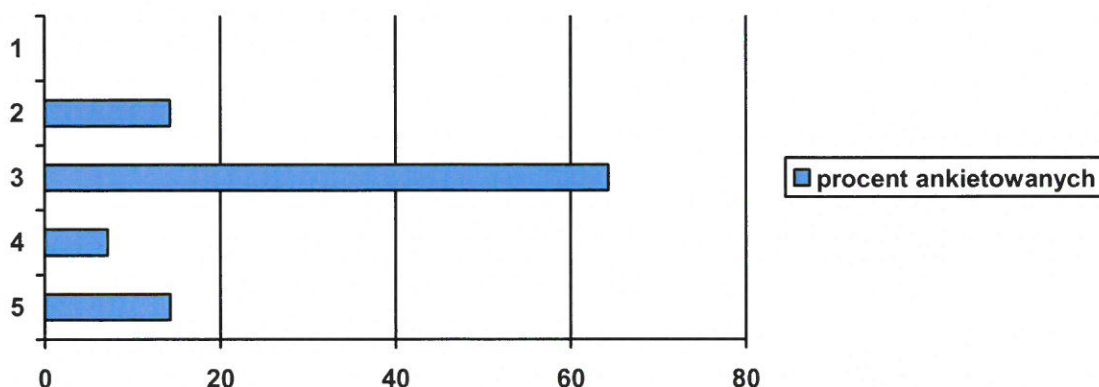
Wykres 1. Czy Pani/Pan interesowali się kiedykolwiek wpływem narkotyków i środków odurzających na zdrowie i zachowanie człowieka?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W następnym pytaniu poproszono ankietowanych o ocenę poziomu wiedzy dotyczącej wpływu narkotyków i innych środków odurzających na zdrowie i zachowanie człowieka. Oceny tej respondenci dokonywali w skali pięciopunktowej, gdzie 1 oznaczało bardzo niski poziom wiedzy, a 5 bardzo wysoki poziom wiedzy. Większość badanych (64,30%) oceniła poziom swojej wiedzy dotyczącej badanych kwestii, wybierając trójkę na skali. Wiedzę na poziomie 2 i 5 określiło tylko samo badanych (14,28%). Czwórkę na skali wskazała jedna osoba (7,14%), nikt nie wskazał jedynki. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 2. Ocena poziomu wiedzy na temat wpływu narkotyków i środków odurzających na zdrowie i zachowanie człowieka

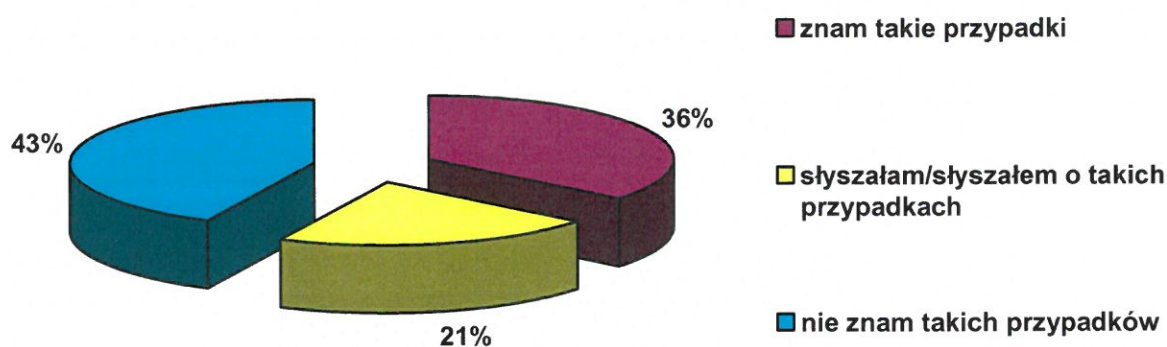

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Pytanie to wiązało się z poprzednim i można wnioskować, iż każdy z ankietowanych posiada jakąś wiedzę o wpływie narkotyków i innych środków odurzających na zdrowie i zachowanie człowieka. Wiedzę bardziej pogłębioną ma więcej osób biorących udział w ankiecie, gdyż interesowali się tym problemem, niemniej wiedzę tę nie oceniają wysoko.

Respondentów zapytano czy spotkali się z przypadkami używania narkotyków lub środków odurzających na terenie gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Czy Pani/Pan spotkali się z przypadkami sięgania po narkotyki lub środki odurzające na terenie gminy?

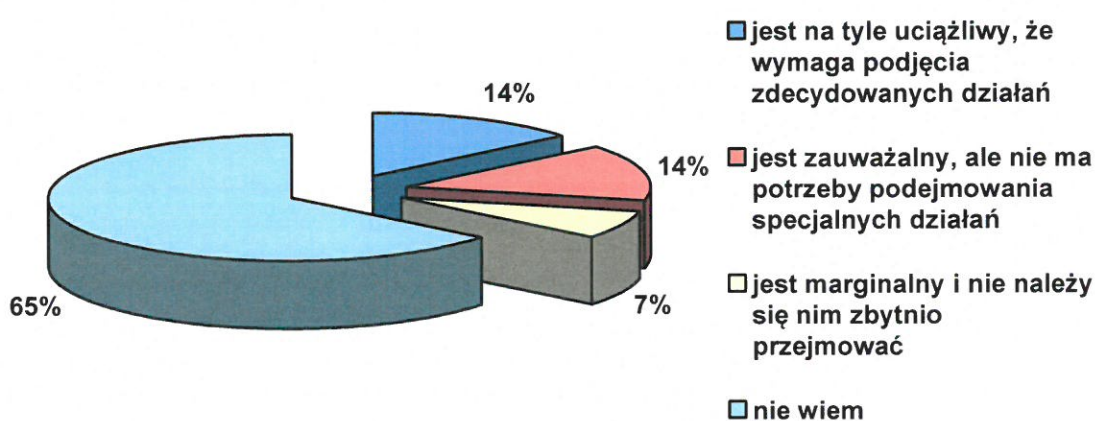

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

43% ankietowanych osób odpowiedziało, że taki problem istnieje i potwierdziło, że spotkali się z takimi przypadkami. 36% respondentów słyszało o takich przypadkach, a 21% że nie zna takich przypadków.

W następnym pytaniu poproszono ankietowanych o opinię na temat skali problemu narkomanii w gminie. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Jakiego jest Pani/Pana zdaniem nasilenie problemu narkomanii na terenie gminy?

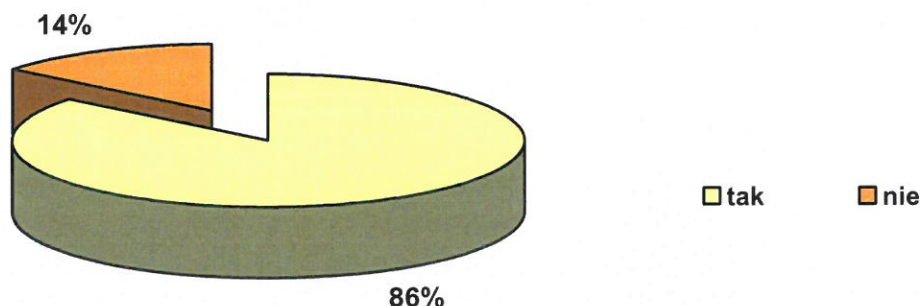
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

65% badanych nie potrafiło określić skali problemu, 14% uznało, iż jest to problem uciążliwy i także 14% stwierdziło, że jest on zauważalny, ale nie ma

potrzeby z tego powodu podejmować specjalnych działań, 7% uznało ten problem za marginalny.

W następnym pytaniu poproszono ankietowanych o zajęcie stanowiska w kwestii dotyczącej prowadzenia profilaktyki narkomanii. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5. Czy w Pani/Pana opinii należy podejmować działania o charakterze profilaktycznym, uświadamiające o wpływie środków odurzających i narkotyków na zdrowie i zachowanie człowieka?

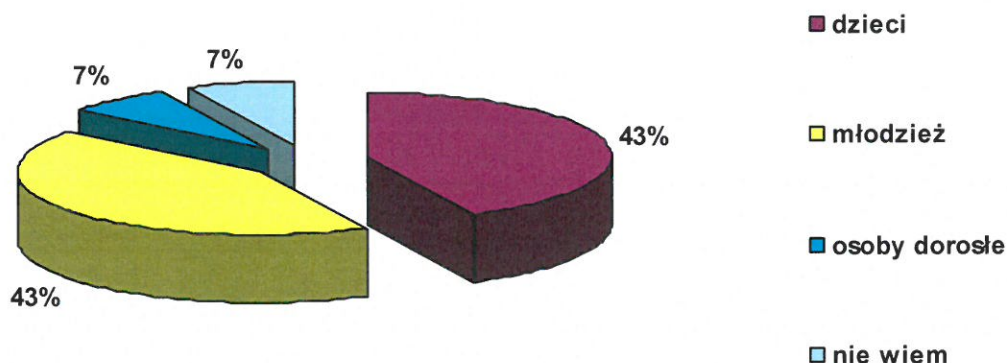
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Na pytanie: „Czy w Pani/Pana opinii należy podejmować działania o charakterze profilaktycznym, uświadamiające o wpływie środków odurzających i narkotyków na zdrowie i zachowanie człowieka?” zdecydowana większość ankietowanych (86%) odpowiedziała twierdząco.

Ankietowanych, którzy udzielili twierdzącej odpowiedzi dotyczącej potrzeby podejmowania działań profilaktyczno-uświadamiających, poproszono o określenie grupy docelowej, do której owa profilaktyka powinna zostać skierowana. Mimo tego zastrzeżenia, odpowiedzi na to pytanie udzielali także respondenci, którzy wcześniej wybrali odpowiedź przeczącą.

W sumie 86% ankietowanych wskazało dzieci i młodzież jako adresatów działań profilaktycznych odnoszących się do problemu używania narkotyków i innych substancji odurzających i ich wpływu na życie i zdrowie człowieka. Jedno wskazanie odnosiło się do osób dorosłych, a jedno wyrażało niezdecydowanie. Można tu zauważyć konsekwencję w wyborach ankietowanych, gdyż taka sama grupa, odpowiadając na poprzednie pytanie, opowiedziała się za potrzebą prowadzenia działań profilaktycznych. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje wykres poniżej.

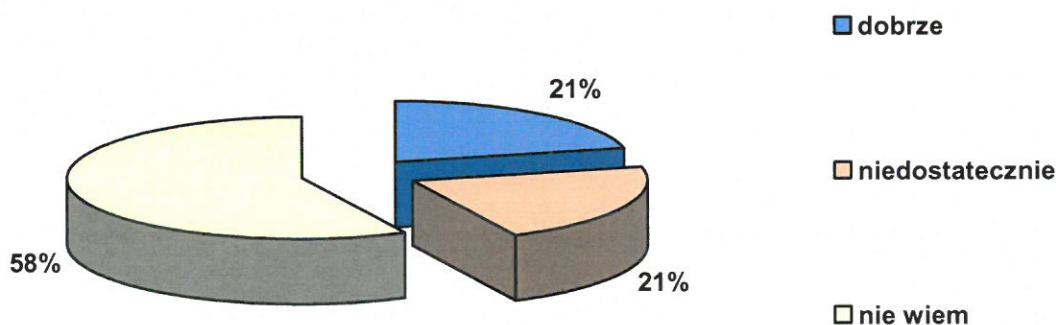
Wykres 6. Jeżeli należy podejmować działania o charakterze profilaktycznym, uświadamiające o wpływie środków odurzających i narkotyków na zdrowie i życie człowieka, to kogo Pani/Pana zdaniem należałoby nimi objąć?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Następne pytanie miało na celu poznanie opinii ankietowanych w kwestii oceny dotychczas podejmowanych działań profilaktycznych na terenie gminy. Większość ankietowanych (58%) nie potrafiła ocenić takich działań, odpowiedź „dobrze” wybrało 21% respondentów i taka sama grupa uznała te działania za niedostateczne. Rozkład odpowiedzi ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone dotychczas w gminie działania profilaktyczne związane z problemem narkomanii?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ankietowanych poproszono również o wskazanie konkretnych działań, które – ich zdaniem – należałoby podejmować, by skutecznie przeciwdziałać problemowi narkomanii oraz pomagać osobom używającym środków odurzających i uzależnionym od narkotyków. Uczestnicy ankiety podkreślali przede wszystkim

potrzebę uświadamiania osób eksperymentujących z używaniem narkotyków i środków odurzających o następstwach, jakie w bliższej lub dalszej perspektywie niosą takie ryzykowne zachowania. Wyrażali opinię, iż osoby uzależnione należy bezwzględnie kierować na leczenie i ułatwić im dostęp do specjalistów, zwracali także uwagę na potrzebę ciągłego edukowania w zakresie sposobów radzenia sobie z problemami, a także podejmowania działań pomocowych wobec rodzin osób uzależnionych.

Zdaniem ankietowanych ważną rolę w udzielaniu pomocy osobom używającym środków odurzających lub psychoaktywnych odgrywa rodzina (szczególnie rodzice), przyjaciele, a następnie specjaliści. Wśród specjalistów najczęściej wymieniani byli: psycholog, psychiatra, terapeuta ds. uzależnień, psychoterapeuta, pedagog szkolny. W gronie osób, które mogą służyć pomocą wymieniano także lekarzy rodzinnych, nauczycieli, pracowników socjalnych, osoby uzależnione po terapii. Ankietowani, wśród instytucji, które odgrywają ważną rolę w przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemowi narkomanii oraz niesieniu pomocy osobom uzależnionym, wymieniali szkołę, pomoc społeczną, policję i Kościół.

3.5. BADANIA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM DZIECI I MŁODZIEŻY

Analiza sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów w gminie została dokonana na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego w funkcjonującej na jej terenie Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Kamienicy Polskiej. Badanie to pozwoliło w jakimś stopniu zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów m.in. pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w szkole działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych.

W związku z sytuacją epidemiologiczną, jak wystąpiła w roku 2020, w wyniku której podjęta została nauka zdalna, odwołano się w badaniu w odniesieniu do występowania zjawisk negatywnych w społeczności uczniowskiej i otoczeniu domowym uczniów do okresu funkcjonowania szkoły przed pandemią, czyli roku szkolnego 2018/2019.

Zasoby i oferta szkolna

Szkoła Podstawowa zatrudnia pedagoga i psychologa, uczniowie mogą też skorzystać z porad logopedy i doradcy zawodowego. Placówka nie zapewnia opieki pielęgniarskiej. Uczniowie mogą korzystać z sali gimnastycznej i boiska sportowego,

mają też zapewniony dostęp do Internetu. W szkole nie utworzono klas integracyjnych. Placówka prowadzi dożywianie uczniów. Szkoła organizuje nauczanie indywidualne, zapewnia opiekę w ramach zajęć świetlicowych, jak również oferuje zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, psychoterapeutyczne oraz rewalidacyjne).

Placówka ma w swojej ofercie zajęcia dodatkowe. Znalazły się wśród nich koła rozwijające zainteresowania i predyspozycje uczniów: koła przedmiotowe, językowe, teatralne oraz klub dyskusyjny.

Problemy w otoczeniu szkolnym i rodzinnym uczniów

Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, należało identyfikować w dwojaki sposób: wypełniając zamknięte katalogi obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając na pytania o charakterze otwartym, określając subiektywnie stopień natężenia występujących problemów w ciągu trzech ostatnich lat. Dokonana analiza nie wykazała w otoczeniu szkolnym przypadków negatywnych zachowań ani zjawisk patologicznych, nie odnotowano też występowania dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów. W badanej placówce nie zauważono wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów i w ich otoczeniu rodzinnym w ciągu ostatnich trzech lat.

Współpraca szkoły z rodzicami uczniów przybiera różne formy i została oceniona pozytywnie. **Współpraca placówki oświatowej z instytucjami i organizacjami** jest w zaprezentowanej ocenie szkoły zadowolająca. Do podmiotów, z którymi szkoła najczęściej współpracuje, zaliczone zostały: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Urząd Gminy oraz Caritas.

Pomoc, jaką szkoła oferuje dzieciom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów. Ponadto dzieci z rodzin ubogich mogą liczyć na bezpłatne podręczniki i zwolnienie z opłat. Placówka umożliwia też wypożyczenie komputera potrzebującym uczniom.

Pomoc, jaką szkoła oferuje dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami, psychologami, zapewniana jest informacja

o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Dzieci mogą również korzystać z porad i wsparcia pedagoga i psychologa szkolnego, uczestniczą w zajęciach w świetlicy szkolnej, a także programach profilaktyczno-edukacyjnych.

Działania profilaktyczne prowadzone w szkole

Rok szkolny 2020/2021

1. Światowy Dzień Walki z AIDS. XIV Wewnątrzszkolny Konkurs na temat AIDS i HIV (wersja online)
2. Konkurs wiedzy o AIDS i HIV dla uczniów (online)
3. Kampania „Mówię Wam nie warto Narkomania” tematyka zajęć z wychowawcą klasy VIII
4. Kampania WS SE w Katowicach „Dopalacze kradną życie” tematyka zajęć z wychowawcą klasy 7 i 8

Rok szkolny 2019/2020

1. Światowy Dzień Walki z AIDS. XIV Wewnątrzszkolny Konkurs na temat AIDS i HIV
2. Tematyka związana z AIDS i HIV drogi zakażenia, profilaktyka-tematyka zajęć z wychowawcą w klasach 7 i 8
3. Konkurs wiedzy o AIDS i HIV dla uczniów.
4. Energy drink (nie)doda ci skrzydeł kampania społeczna

Rok szkolny 2018/2019

1. Światowy Dzień Walki z AIDS. XIV Wewnątrzszkolny Konkurs na temat AIDS i HIV
2. Tematyka związana z AIDS i HIV drogi zakażenia, profilaktyka-tematyka zajęć z wychowawcą w klasach 7 i 8
3. Konkurs wiedzy o AIDS i HIV dla uczniów.
4. Narkotyki? To mnie nie kręci! Kampania zachowaj trzeźwy umysł.

Rok szkolny 2017/2018

1. Światowy Dzień Walki z AIDS. XIV Wewnątrzszkolny Konkurs na temat AIDS i HIV
2. Tematyka związana z AIDS i HIV drogi zakażenia, profilaktyka-tematyka zajęć z wychowawcą w klasach III gim.
3. Konkurs wiedzy o AIDS i HIV dla uczniów.

4. Kampania „Mówię Wam nie warto Narkomania” tematyka zajęć z wychowawcą klasy III gim.
5. Program profilaktyki uniwersalnej „Smak życia, czyli debata o dopalaczach” autorstwa dr K. Wojcieszka.

Szkolenia i seminaria, w których uczestniczył pedagog szkolny, dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom

zakres problemowy	rodzaj	data	miejsce
Przestępczość nieletnich w kontekście używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożenia atakiem terrorystycznym.	szkolenie	22.11.2019	PPPP w Częstochowie
„Smak życia czyli debata o dopalaczach”	szkolenie	22.11.2018	SOD w Częstochowie
Przeciwdziałanie uzależnieniom: działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna szkoły.	seminarium	9.10. 2017 20.11.2017	WOM w Częstochowie

3.6. OPINIE UCZNIÓW DOTYCZĄCE UŻYWANIA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH I PROFILAKTYKI

Diagnoza zjawiska narkomanii w gminie Kamienica Polska została uzupełniona o opinie uczniów szkoły podstawowej uzyskane z badania ankietowego przeprowadzonego zdalnie. W sumie do analizy uzyskano 7 anonimowo wypełnionych ankiet, przekazanych przez 6 uczennic i jednego ucznia w wieku od 12 do 14 lat.

Respondentom zadano pytanie wymagające określenia ich wiedzy dotyczącej wpływu narkotyków i innych środków odurzających na zachowanie i zdrowie człowieka. Troje uczniów uznało, iż posiada taką wiedzę, a czworo udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Ankietowani, którzy odpowiedzieli, iż posiadają wiedzę w badanym zakresie, określali jej poziom na pięciopunktowej skali. Dwoje uczestników ankiety wskazało na 3, a jeden uczestnik określił swój poziom wiedzy na 1.

W kolejnym pytaniu zapytano uczniów o chęć poszerzenia wiedzy dotyczącej wpływu narkotyków i innych środków odurzających na organizm człowieka. Dwoje respondentów zadeklarowało taką wolę, a dwoje zaznaczyło odpowiedź, z której wynika, iż nie przejawia zainteresowania poszerzaniem wiedzy w tym zakresie.

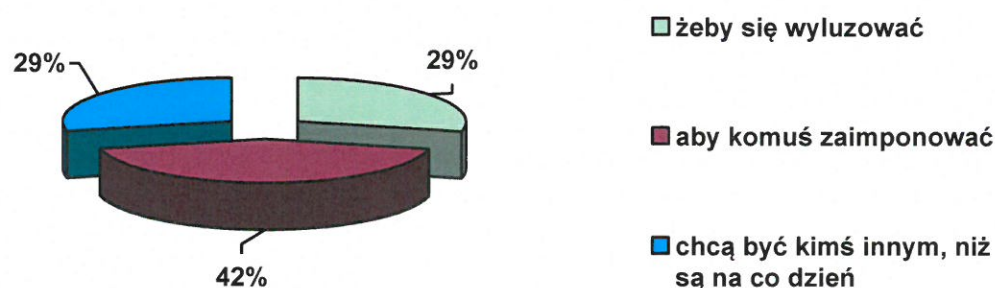
Uczniowie w przeprowadzonym badaniu ankietowym mieli możliwość wyboru najbardziej ich interesującej formy poszerzenia wiedzy z zakresu wpływu narkotyków na zdrowie człowieka. Jeden uczestnik wskazał na pogadanki organizowane przez

profesjonalistów z zajmujących się problemami narkomanii, dwoje stwierdziło, że wzięłoby udział w spotkaniach z osobami, które doświadczyły skutków zażywania narkotyków, a jeden ankietowany wyraził zainteresowanie udziałem w artystycznych formach przekazu, jak np. spektakl teatralny.

Uczniowie odpowiadali również na pytanie czy mieli okazję spotkać osoby, które miały kontakt z narkotykami. Sześcioro uczniów udzieliło odpowiedzi przeczącej, jedna ankieta nie została w tym punkcie wypełniona, niemniej w odpowiedzi na następne pytanie o to, jakie to były osoby, jedna odpowiedź wskazywała na osoby przypadkowe.

Wszyscy ankietowani uczniowie wyrazili swoje zdanie w kwestii dotyczącej przyczyn sięgania po narkotyki. Z kilku przedstawionych w pytaniu możliwych przyczyn uczniowie wybrali trzy: żeby się wyluzować, aby komuś zaimponować, żeby być kimś innym niż na co dzień. Rozkład uzyskanych odpowiedzi prezentuje poniższy wykres.

Wykres 8. Jak myślisz, dlaczego ludzie sięgają po narkotyki?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w placówkach oświatowych.

Kolejne pytania w badaniu dotyczyły kwestii prawnych. Uczniom postawiono pytanie: „Jak sądzisz, czy dobrze, że w naszym kraju dostęp do narkotyków i substancji o działaniu narkotycznym jest utrudniony?” oraz poproszono wyrażenie opinii na temat złagodzenia tego prawa. Pięcioro uczniów, którzy odpowiedzieli na te pytania stwierdziło, iż obecny stan prawny jest dobry i nie należy łagodzić obowiązującego prawa.

Uczniowie swoje stanowisko uzasadniali szkodliwym wpływem narkotyków i innych środków odurzających na zdrowie człowieka oraz obniżeniem bezpieczeństwa osoby zażywającej taką substancję, jak i osób z jej otoczenia.

3.7. ANALIZA SWOT: ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stał się obszar: **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne.**

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej • inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi • realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów • realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym • prowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczone możliwości poszerzenia zakresu świadczeń medycznych • ograniczone środki finansowe na realizację zadań profilaktycznych • niewystarczający dostęp do wsparcia specjalistów
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • brak barier finansowych i lokalowych utrudniających prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej • wzrost zainteresowania zdrowym trybem 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczający zakres świadczeń medycznych • brak obowiązku podjęcia leczenia • stereotypowe postrzeganie osób uzależnionych od substancji

<p>życia wśród mieszkańców</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu środowiska naturalnego w ostatnich latach • niezwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • niewzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi • niezwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • brak wzrostu zagrożenia przestępczością wśród nieletnich • wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziomu bezpieczeństwa na drodze 	<p>psychoaktywnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • presja rówieśników • wysoka dostępność młodzieży i dzieci do urządzeń komunikacyjnych (smartfon, komputer, tablet), prowadzących do e-uzależnień • dostępność (w tym internetowa) do nowych substancji psychoaktywnych oraz łatwy dostęp do leków, a także gier on-line
--	--

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje na przewagę mocnych stron: zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów oraz programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym jak również prowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze.

Mimo przewagi mocnych stron i licznych szans w tym obszarze wskazane słabe strony i zagrożenia – m.in. ograniczone środki finansowe na realizację zadań profilaktycznych, niewystarczający dostęp do wsparcia specjalistów, niewystarczający zakres świadczeń medycznych, stereotypowe postrzeganie osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, wysoka dostępność młodzieży i dzieci do urządzeń komunikacyjnych (smartfon, komputer, tablet), prowadzących do e-uzależnień, dostępność (w tym internetowa) do nowych substancji psychoaktywnych oraz łatwy dostęp do leków, a także gier on-line, a równocześnie brak obowiązku podjęcia leczenia – mogą mieć wpływ na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń budowanego programu.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2026 dla Gminy Kamienica Polska, jest kontynuacją celu przyjętego w poprzednio realizowanym Programie i brzmi następująco:

Profilaktyka i ograniczanie na terenie gminy Kamienica Polska używania narkotyków i substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

Wytyczne w ramach Programu cele operacyjne i działania zrealizowane zostaną przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Program będzie realizowany w obszarze działań obejmujących głównie profilaktykę.

4.1. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.			
Działania	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji celu	Zakładane rezultaty
Wspieranie instytucji zajmujących się leczeniem osób uzależnionych od narkotyków poprzez dofinansowanie programów pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej,	2021-2026	<ul style="list-style-type: none"> - liczba realizowanych programów - liczba porad - liczba osób objętych poradnictwem - liczba osób objętych wsparciem psychologicznym, - liczba osób objętych pomocą przez ośrodki terapeutyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie bezpieczeństwa psychologicznego osób uzależnionych i ich rodzin - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin zmagających się z problemem narkomanii - zmniejszenie liczby osób eksperymentujących, uzależnionych oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy - włączenie społeczne osób uzależnionych i używających narkotyków oraz ich rodzin - zapobieganie eskalacji - zjawiska narkomanii w gminie - zapewnienie komfortu psychologicznego osobom i rodzinom dotkniętym problemem narkomanii
Prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej dla osób eksperymentujących, uzależnionych oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy,	2021-2026		
Prowadzenie poradnictwa dla osób eksperymentujących, uzależnionych oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy,	2021-2026		
Upowszechnianie informacji na temat placówek zajmujących się leczeniem uzależnień i programów dla osób uzależnionych oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy.	2021-2026		

CEL OPERACYJNY 2.: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii.			
Działania	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji celu	Zakładane rezultaty
Wspieranie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii na wszystkich poziomach edukacji.	2021-2026	- liczba osób objętych programami z zakresu przeciwdziałania narkomanii w szkołach na terenie gminy	- zapobieganie eskalacji zjawiska narkomanii w gminie
Rozwijanie oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży promującej zdrowy styl życia.	2021-2026	- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej i informacyjnej,	- wzrost kwalifikacji osób pracujących z osobami uzależnionymi
Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat problemu narkomanii, m.in. poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.	2021-2026	- liczba osób pracujących z osobami uzależnionymi objętych szkoleniami, liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach i warsztatach dotyczących problemu narkomanii	- wzrost świadomości społecznej na temat problemu narkomanii
Wspieranie i podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z osobami uzależnionymi poprzez organizowanie i dofinansowanie szkoleń.	2021-2026		
Wspieranie i organizowanie szkoleń i warsztatów dotyczących problemu narkomanii dla nauczycieli.	2021-2026		

<p>Udział w programach i kampaniach społecznych poświęconych narkomanii.</p>	<p>2021-2026</p>		
<p>CEL OPERACYJNY 3.: Wspieranie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów narkomanii.</p>			
<p>Działania Rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii obejmującej m.in. systematyczny przepływ informacji i wymianę doświadczeń.</p>	<p>Termin realizacji 2021-2026</p>	<p>Wskaźniki realizacji celu – liczba wspólnych przedsięwzięć podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania narkomanii – liczba wspieranych organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania narkomanii</p>	<p>Zakładane rezultaty – zapobieganie eskalacji zjawiska narkomanii w gminie – wzrost kwalifikacji osób pracujących z osobami uzależnionymi – wzrost wiedzy na temat problemu narkomanii</p>
<p>Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi działania statutowe w obszarze przeciwdziałania narkomanii oraz z Kościołem w zakresie poszerzenia wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.</p>	<p>2021-2026</p>	<p>– liczba szkoleń i spotkań edukacyjnych w zakresie podnoszenia świadomości dotyczącej problemów narkomanii</p>	
<p>Organizowanie spotkań, konferencji i debat sprzyjających zawiązywaniu lokalnych koalicji w celu przeciwdziałania narkomanii.</p>	<p>2021-2026</p>		

Organizowanie szkoleń i spotkań edukacyjnych w zakresie podnoszenia świadomości dotyczącej problemów narkotykowych i mechanizmów uzależnień	2021-2026		
CEL OPERACYJNY 4.: Pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom.			
Działania	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji celu	Zakładane rezultaty
Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom i rodzinom dotkniętym problemem narkomanii.	2021-2026	– liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu narkomanii,	– poprawa bezpieczeństwa społecznego osób i rodzin borykających się z problemem narkomanii
Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami zagrożonymi lub dotkniętymi problemem narkomanii, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.	2021-2026	– liczba rodzin objętych pracą socjalną, w tym w oparciu o kontrakt socjalny	– integracja ze środowiskiem osób i rodzin dotkniętych problemem narkomanii
Podejmowanie działań środowiskowych, przeprowadzenie interwencji domowych, podejmowanie współpracy z rodzinami w miejscu zamieszkania.	2021-2026	– liczba przeprowadzonych interwencji	– zapobieganie eskalacji zjawiska narkomanii w gminie
		– liczba przestępstw przeciwko ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii	

5. REALIZATORZY I PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU

Działania wyznaczone w Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2026 dla Gminy Kamienica Polska mają charakter ciągły. Program jest realizowany przez:

1. Wójta Gminy Kamienica Polska,
2. Urząd Gminy w Kamienicy Polskiej,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej.
4. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamienicy Polskiej,
5. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kamienicy Polskiej,
6. Placówki oświatowe,
7. Placówki kultury, sportu i rekreacji.

Partnerami w realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2026 dla gminy Kamienica Polska będą:

1. Komenda Miejska Policji w Częstochowie,
2. Komisariat Policji w Poczesnej,
3. Sąd Rejonowy w Częstochowie,
4. Prokuratura Rejonowa w Częstochowie,
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie,
6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Częstochowie,
7. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie,
8. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Zespół Ośrodków Zdrowia „KAMPOLMED” w Kamienicy Polskiej,
9. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
10. Instytucje, organizacje rządowe i pozarządowe, Kościół.

6. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2026 dla Gminy Kamienica Polska będą m.in.

- środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- środki własne Gminy Kamienica Polska.

Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych Gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niniejszego programu są corocznie ujęte w planach budżetu Gminy Kamienica Polska w działach 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii.

7. MONITORING PROGRAMU, EWALUACJA, SPRWOZDAWCZOŚĆ

Opracowany Program umożliwia podejmowanie systemowych rozwiązań problemów związanych z narkomanią i używaniem substancji psychoaktywnych mających destrukcyjny wpływ na zdrowie i życie mieszkańców gminy, destabilizujących ład społeczny. Skuteczność realizacji zapisów Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2026 dla Gminy Kamienica Polska będzie zależała od posiadanych przez samorząd gminy i uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie realizatorów programu z jego współrealizatorami.

Monitoring zapisów programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez powołany zarządzeniem Wójta Gminy Kamienica Polska Zespół ds. monitoringu Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2026 dla Gminy Kamienica Polska. Celem monitoringu będzie badanie, czy realizacja działań Programu przebiega bez zakłóceń. Monitoring realizacji programu umożliwi:

- systematyczną obserwację działań programu,
- weryfikację zgodności założonych celów z osiąganymi efektami,
- ocenę zaangażowania jednostek w realizację działań.

Zespół ds. monitoringu będzie oceniał poziom wdrożenia zapisów programu raz na dwa lata. Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i przedstawia je Wójtowi i Radzie Gminy do końca marca każdego roku.

Ewaluacja programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu poprzez gromadzenie, analizę i interpretację danych.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

TABELE

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy w latach 2017-2019	7
Tabela 2. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w latach 2017-2019	7
Tabela 3. Zasoby gminy umożliwiające przeciwdziałanie narkomanii	8
Tabela 4. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2017-2019 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień	9
Tabela 5. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019.....	10
Tabela 6. Rodziny i osoby w rodzinach, którym w latach 2017-2019 GOPS przyznał pomoc z powodu przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii.....	10
Tabela 7. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2017-2019	11
Tabela 8. Działalność GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	11
Tabela 9. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie	11
Tabela 10. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2017-2019.....	12
Tabela 11. Jednostki spoza gminy obejmujące wsparciem mieszkańców gminy Kamienica Polska.....	14
Tabela 12. Dozory i nadzory kuratorskie prowadzone wobec mieszkańców gminy w latach 2017-2019	16
Tabela 13. Przestępstwa ujawnione w gminie w latach 2017-2019.....	17
Tabela 14. Profil respondentów ankiety „Problemy narkomanii w opinii mieszkańców”	18

WYKRESY

Wykres 1. Czy Pani/Pan interesowali się kiedykolwiek wpływem narkotyków i środków odurzających na zdrowie i zachowanie człowieka?	19
Wykres 2. Ocena poziomu wiedzy na temat wpływu narkotyków i środków odurzających na zdrowie i zachowanie człowieka.....	19
Wykres 3. Czy Pani/Pan spotkali się z przypadkami sięgania po narkotyki lub środki odurzające na terenie gminy?	20
Wykres 4. Jak jest Pani/Pana zdaniem nasilenie problemu narkomanii na terenie gminy?	20
Wykres 5. Czy w Pani/Pana opinii należy podejmować działania o charakterze profilaktycznym, uświadamiające o wpływie środków odurzających i narkotyków na zdrowie i zachowanie człowieka?	21
Wykres 6. Jeżeli należy podejmować działania o charakterze profilaktycznym, uświadamiające o wpływie środków odurzających i narkotyków na zdrowie i życie człowieka, to kogo Pani/Pana zdaniem należałoby nimi objąć?	22
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone dotychczas w gminie działania profilaktyczne związane z problemem narkomanii?	22
Wykres 8. Jak myślisz, dlaczego ludzie sięgają po narkotyki?	27